

om at tjene penge frem for at tage hensyn til samfundet (»the business of business is business«), som afspejles i den nuværende pensionskasselovgivning.

Denne tankegang er forældet. Eksempelvis har alle OECD's medlemslande i juni 2000 godkendt en ny version af organisationens retningslinjer for multinationale virksomheder. Medlemslandene er forpligtet til at søge at få multinationale selskaber til at overholde disse retningslinjer, som blandt andet vedrører miljø- og arbejdsforholdene på virksomhederne samt virksomhedernes adfærd på områder som teknologiudvikling, forbrugerhensyn, konkurrence, korrupsion, skat og åbenhed. Der er i mange tilfælde tale om krav, som ligger ud over den gældende lovgivning i såvel Danmark som udlandet.

Nogle virksomheder vil ikke have problemer med at overholde OECD's nye retningslinjer. De har således i årevis søgt at tage etiske og andre samfundsmæssige hensyn. Andre virksomheder kan imidlertid trænge til klare signaler fra såvel lovgivere som investorer om, at de bør tage sådanne hensyn. Og derfor er det på tide at få ændret pensionskasselovgivningen som beskrevet ovenfor.

Nogle pensionskasser m.v. har allerede på forskellig vis søgt at inddrage samfundsmæssige hensyn i forbindelse med fastlæggelsen af deres investeringsstrategier. Ifølge en undersøgelse fra sidste år (se »Samvittighed på dagsordenen« af Hans Lassen, Aschehoug 2000) har pensionskasser og livsforsikringsselskaber, der repræsenterer 83 pct. af den private danske pensionskapital, offentligt taget stilling til forholdet mellem etik og investeringer. Nogle søger blot at undgå risikable investeringer, mens andre ønsker at prioritere investeringer i bestemte former for produktion.

Det lovmæssige grundlag for pensionskasserne/livsforsikringsselskabernes ageren i forhold til de etiske hensyn er imidlertid ikke særlig klart og som nævnt heller ikke tidssvarende. Finanstilsynets fortolkning af § 87 i lov om forsikringsvirksomhed fremgår af et brev til Rådet for Dansk Forsikring og Pension (se bilag til pressemeddelelse af 10. oktober 1997 på www.finanstilsynet.dk). Det hedder heri, at tilsynet er »af den opfattelse, at valg af investeringer - f.eks. i miljøvirksomheder - eller fravalg af investeringer - f.eks. i visse lande - ikke giver anledning til problemer i relation til lov om forsikringsvirksomhed § 87, når der tilsigtes størst muligt afkast af investeringen.«

Det vil imidlertid efter tilsynets opfattelse være i strid med § 87, såfremt der foretages »nye investeringer, hvor ledelsen (i pensionskassen/livsforsikrings-

selskabet - forslagsstilleres bemærkning) er vidende om, at selvvalgte omkostninger i henseende til udvælgelse og/eller efterkontrol - f.eks. overholdelse af miljøkrav svarende til (mindst) de danske - vil medføre, at der ikke opnås det størst mulige afkast.«

Af samme brev fremgår endvidere, at Finanstilsynet finder, at pensionskasser og livsforsikringsselskaber lovligt kan vælge investeringsstrategier, som rummer krav om etiske investeringer, men der er pligt til på lang sigt at opnå det størst mulige afkast. Det påhviler endvidere efter tilsynets opfattelse »ledelsen (i pensionskassen/livsforsikringsselskabet - forslagsstilleres bemærkning) at sikre sig - og i givet fald at kunne dokumentere - at stedfundne investeringer er sket på markedsvilkår, herunder at de forudsætninger, der er lagt til grund ved investeringsbeslutningen, er realistiske.«

Af ovenstående ses, at Finanstilsynet mener, at pensionskasser og livsforsikringsselskaber kun kan inddrage etiske eller andre bredere samfundsmæssige hensyn i deres investeringsstrategier, når det sker på markedsvilkår. Pensionskasser og livsforsikringsselskaber har således ikke ifølge denne fortolkning af lovgivningen ret til at søge at fremme de nævnte hensyn, fordi de mener, at moderne virksomheder har et bredere samfundsmæssigt ansvar, eller fordi de ønsker at præge de gældende markedsvilkår.

Dette beslutningsforslag har som nævnt til hensigt at fjerne disse begrænsninger for pensionskasser og livsforsikringsselskaber.

Hvor det for pensionskasser og livsforsikringsselskaber bør være frivilligt at inddrage bredere samfundsmæssige hensyn i deres investeringsstrategier, så bør det være en pligt for bestyrelserne i ATP og LD. Disse er i dag underlagt samme restriktioner som den private pensionskapital med hensyn til mulighederne for at inddrage de bredere samfundsmæssige hensyn (se pressemeddelelse af 10. oktober 1997 på www.finanstilsynet.dk).

I øvrigt er der internationalt set bevægelser i retning af at ændre på reguleringen vedrørende pensionskasser, som går i samme retning som dette beslutningsforslag. Eksempelvis blev det vedtaget i England sidste år, at pensionskasser skal fortælle, hvor stor en andel af deres investeringer der går til socialt ansvarlige investeringer. Det har tilsyneladende været en medvirkende årsag til, at England i disse år oplever en voldsom vækst i den slags investeringer, selv om deres andel af de samlede investeringer stadig væk befinder sig på et forholdsvis lavt niveau.